

LÁ THƯ MỤC VỤ

Chắc không ai bất đồng ý kiến khi tôi nhận xét rằng : ‘*Chỉ có con người là loài thụ tạo biết cất tiếng phàn nàn*’. Tôi dùng chữ ‘*con người*’ vì tôi không có ý ám chỉ riêng người Việt Nam hay người Trung Hoa, người Pháp hay người Mỹ, ‘*con người*’ chung cho mọi thời và mọi nơi, dù hoàn cảnh sống ở quê nhà hay ở Úc, thời nay hay thời xưa. Điển hình là mấy nghìn năm trước, đoàn người Do Thái được giải thoát khỏi ách nô lệ Ai Cập, đã không biết ơn Gia Vê lại còn phàn nàn trách móc Thiên Chúa qua vị đại diện Ngài là ông Mai Sen !

Theo tôi hiểu thì ‘*Phàn nàn*’ là *biểu lộ sự không hài lòng, là lời phát ra chứng tỏ không được thỏa mãn, là thông tin cho biết đang đau đớn về thể xác hay tinh thần*. Riêng anh em trong tù lại có hai danh từ khác rất quen dùng, một là bệnh ‘*Caramist*’ tức là chứng hay ‘*cảm ràm*’, hai là làm nghề ‘*bán than*’ tức là chứng than van trách móc. Người tù bị tước đoạt mọi thứ từ tự do đến những nhu cầu căn bản nhất, nên cuộc sống trong tù chẳng ai cảm thấy hài lòng cả, cũng chẳng ai được thỏa mãn bao giờ, nên tù nhân rất dễ lên tiếng phàn nàn.

Mùa Hè 1980, tôi ở trong đội đào ao cùng với cha Vàng (đội trưởng là thầy Bùi Xuân Phương, chủng sinh của giáo phận Xuân Lộc, có cả cha Nguyễn Quang Minh, cha Nguyễn Tiến Khẩu, cha Vũ Ngọc Đăng, cha Lê Văn Hào và cha Nguyễn Việt Linh, riêng cha Nguyễn Huy Chương đang bị phù thũng nên không phải lao động). Mỗi ngày tám tiếng đục đá, đào đá và khiêng đá cho kịp với mức ‘*chỉ tiêu*’ do cai tù ấn định (ác ôn là mức này càng ngày càng gia tăng!). Đá rất cứng phải luân phiên dùng xà beng mà chọc xuống, sức yếu vì ăn đói, không có gì bảo vệ nên tay ai cũng chai phồng rồi rướm máu, lao nhọc dưới lòng chảo của thung lũng không có gió, mồ hôi nhễ nhại dưới ánh nắng gay gắt miền Trung quả là điều không dễ tí nào. Mệt mỏi, đói lả, kiệt sức và bị hành hạ cùng khinh miệt thua loài súc vật, nên người tù rất dễ thốt lên những tiếng than van.

Mùa Thu đến, mưa miền Trung như trút lượng nước chứa sẵn từ trên cao xuống không ngớt, con sông Tà Bương vốn hiền hoà bỗng trở nên hung hãn. Đất ngập nước sẽ dễ đào hơn một chút, nhưng đất ngấm nước khiêng nặng hơn nhiều. Rồi trơn trượt té ngã, rồi trời mưa lại đem cơn đói đến ác liệt hơn. Trời nắng, tù nhân cảm ràm trách móc, trời mưa tù nhân cũng phàn nàn than van, ông Trời biết tính làm sao đây ? Chính tôi đã từng mang chứng bệnh ‘*Caramist*’ nói trên. Vâng, chính tôi cũng đã phàn nàn cho số phận, cũng đã than van vì kiếp sống quá cơ cực gian lao ! Nhiều lúc tôi bị quẫn trí, nghĩ ngợi lung tung, suy tưởng rằng khó mà sống sót trở về. Những lúc ấy tôi hầu như đánh mất niềm tin vào sự Quan Phòng của Chúa Cha Trên Trời.

Một lần kia vì quá mệt mỏi nên tôi than thân trách phận to tiếng, cha Vàng nghe nhưng chỉ mỉm cười. Tôi cảm thấy gần gũi với cha vì suốt thời gian ở nhà tù Chí Hoà, tôi được bác Nguyễn Văn Viên, em ruột của cha đối xử với tôi như người thân yêu cho đến ngày bác bị xử bắn. Cha nhỏ nhẹ nói những lời quý báu sau đây : “*Ai cũng gian lao, ai cũng tủi nhục, ai cũng mệt mỏi, ai cũng chao đảo trong niềm tin. Phàn nàn không làm giảm thiểu những cơ cực đó nhưng lại làm tăng sự thất vọng. Phàn nàn chứng tỏ thiếu niềm tin vào sự Quan Phòng của Thiên Chúa và vào chính mình. Đáng trọng phu *dẫu có mệt như không mệt*, vì thế người quân tử *không than thân trách phận* bao giờ. Kẻ có đức tin sẽ vững tin rằng Chúa không bao giờ bỏ rơi con cái Ngài*”. Cảm ơn cha đã gieo những hạt giống tốt đẹp ấy vào lòng tôi để từ đó tôi tập luyện sao cho lành bệnh ‘*Caramist*’.

Lòng yêu thương của Thiên Chúa thật lạ lùng, vì đáp lại những kêu ca trách móc của đám người Do Thái, Ngài chẳng những đã tha thứ mà còn rộng tay ban cho họ thức ăn như họ yêu cầu. Thật vậy, việc Thiên Chúa muốn chúng ta làm, là tin vào Đấng Ngài đã sai đến (chính Chúa Giêsu trả lời trong Tin Mừng tuần này). Nếu vững tin vào Chúa Giêsu, lẽ nào những biến cố nhỏ nhoi lại làm chao đảo niềm tin dễ dàng vậy sao ? Qua biến cố ‘*Sóng Thần*’ ập vào đất Phù Tang, biết bao nước mắt đã rơi, nhưng cả thế giới vô cùng cảm phục người Nhật vì họ đã không thốt lên bất kỳ lời oán trách than van nào, và nhất là hoàn cảnh cơ cực ấy đã không làm dân Nhật đánh mất lòng tự trọng của mình. Người Nhật xứng danh là những vị *Trượng Phu Quân Tử*.

Chúa Giêsu đã dạy khi cầu nguyện chúng ta không cần nói nhiều lời vì Cha trên trời biết rõ chúng ta cần gì. Chỉ ‘*nói nhiều lời*’ thôi mà Chúa khuyên không nên làm, huống chi những ‘*nhiều lời*’ ấy lại toàn những phàn nàn trách móc kêu ca than vãn ! Ai không nhận ra những ân tình Chúa ban, không nhận ra những món quà vô giá Chúa trao, không nhìn thấy những bài học Chúa gởi để trui luyện nội tâm mới đành lên tiếng phàn nàn. Ai không biết ‘*trì hoãn*’ những khoái cảm bản thân, không quen chế ngự cảm tính của mình, kẻ ấy mãi mãi sẽ cảm thấy bất hạnh và không bao giờ được thỏa mãn, do đó suốt đời sẽ mắc bệnh trầm kha ‘*Caramist*’.

Linh mục Phạm Quang Hồng.